

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Seguridade Industrial		Código	610509131
Titulación	Mestrado Universitario en Investigación Química e Química Industrial (Plan 2017)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Química			
Coordinación	Riveiros Santiago, Ricardo	Correo electrónico	ricardo.riveiros@udc.es	
Profesorado	Avecilla Porto, Fernando Francisco	Correo electrónico	fernando.avecilla@udc.es	
	Riveiros Santiago, Ricardo		ricardo.riveiros@udc.es	
Web	http://www.usc.es/gl/centros/quimica/curso/master.html			
Descrición xeral	A industria química está suxeita a unha estricta lexislación en materia de seguridade laboral. Por iso o profesional da química debe de coñecer todos aqueles aspectos que poden dar lugar a situación de risco no solo para as persoas si non, tamén, para os bens e o medioambiente. A seguridade das persoas, dos traballadores e do medioambiente son fundamentais, hoxe en día, e cada vez máis nas empresas. A xestión da seguridade industrial evita grandes gastos nas empresas xa que as catástrofes xeradas por unha inadecuada xestión se resolven pola vía do código civil e evita que os profesionais se teñan que enfrontar á vía do código penal. Ademais, de xerar unha mala imaxe das empresas na sociedade.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Definir conceptos, principios, teorías e feitos das diferentes áreas especializadas da Química
A2	CE2 - Propoñer alternativas para resolver os problemas químicos complexos das diversas especialidades químicas
A5	CE5 - Avaliar axeitadamente os riscos e o impacto ambiental e socioeconómico asociado con produtos químicos especiais
A6	CE6 - Diseñar procesos que impliquen o tratamento ou eliminación de produtos químicos perigosos
A9	CE9 - Valorar, promover e practicar a innovación e o emprendemento na industria e na investigación química.
B1	CB6 ? Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B4	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades.
B5	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que habrá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B9	CG4 - Demostrar capacidade de analizar, describir, organizar, planificar e xestionar proxectos
B10	CG5 - Usar a terminoloxía científica en inglés para discutir os resultados experimentais no contexto da profesión química
B11	CG6 - Aplicar correctamente as novas tecnoloxías de capturar e organizar a información para resolver problemas na actividade profesional
B12	CG8 - Avaliar a dimensión humana, económica, xurídica e ética na práctica profesional, así como as implicacións ambientais do seu traballo.
C1	CT1 - Elaborar, escribir e defender publicamente informes de carácter científico e técnico
C2	CT2 - Traballar en equipo e adaptarse a equipos multidisciplinares.
C3	CT3 - Traballar con autonomía e eficiencia na práctica diaria da investigación ou da actividade profesional.
C4	CT4 - Apreciar o valor da calidade e mellora continua, actuando con rigor, responsabilidade e ética profesional.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Formar e dar ferramentas para entender a perigosidade dos produtos químicos e das súas reaccións.	AM1 AM2 AM5	BM1 BM4 BM10 BM11 BM12	CM1 CM2 CM3 CM4
Adquirir os coñecementos precisos para saber avaliar e xestionar os riscos asociados as plantas químicas	AM2 AM5 AM6 AM9	BM1 BM4 BM5 BM9 BM10 BM11 BM12	CM1 CM2 CM3 CM4
Coñecer a complexa normativa legal asociada ó sector químico (Directiva Seveso, normativa REACH, transporte de produtos químicos, prevención de riscos laborais, plans de autoprotección, etc.).	AM1 AM2 AM5 AM6 AM9	BM1 BM4 BM5 BM9 BM10 BM11 BM12	CM1 CM2 CM3 CM4
Adquirir os coñecementos precisos para adaptar a realidade das plantas químicas a normativa legal, para permitir minimizar os accidentes laborais, aos bens da empresa e as entidades próximas a planta química.	AM1 AM2 AM5 AM6 AM9	BM1 BM4 BM5 BM9 BM10 BM11 BM12	CM1 CM2 CM3 CM4

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Os produtos químicos.	? Introducción. ? Tipoloxía de riscos asociados aos produtos químicos. ? Metodoloxía de análise para determinar riscos.
Tema 2. Tipoloxía de accidentes con produtos químicos.	? Incendio. ? Explosións ? Derrames. ? Fugas.
Tema 3. Riscos para as persoas, riscos industriais e riscos medioambientais.	? Tipoloxía de riscos. ? Actividades industriais de risco. ? Tipoloxía de accidentes. ? As normativas: ONU, comunitarias, nacionais.
Tema 4. Avaliación de riscos.	? Tipoloxía de Evaluacións de risco: Persoais, Industriais e medioambientais. ? Tipoloxía de Métodos. ? Programas informáticos.
Tema 5. Medidas preventivas.	? Tipoloxía de medidas preventivas. ? Requisitos legislativos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais

Sesión maxistral	A1 A2 A5 A6 A9 B1 B4 B5 B9 B10 B11 B12	12	28	40
Seminario	B1 B4 B9 B10 B11 B12	9	18	27
Proba obxectiva	B1 B5 B12	2	4	6
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Se levarán a cabo 12 sesión de clase en grupo completo por videoconferencia. Os alumnos Terán acceso aos distintos materiais a través da plataforma Moodle da UDC.
Seminario	Durante as clases de seminario se resolverán e discutirán problemas e casos prácticos. O alumno ademais deberá desenrolar distintos traballos e informes escritos e expoñelos oralmente.
Proba obxectiva	A proba obxectiva constará de cuestións teóricas, prácticas e/ou teórico-prácticas sobre a totalidade dos contidos da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Os alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, poderán realizar os seminarios en titorías personalizadas e/ou grupais en horario a convir cos profesores. As actividades a realizar nestas titorías serán semellantes as dos alumnos en réxime ordinario e computarán para a avaliación.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	B1 B4 B9 B10 B11 B12	A avaliación continua computará polo 45% da cualificación final e constará das seguintes partes: Resolución de problemas e casos prácticos (15%), realización de traballos e informes escritos (10%), exposición oral (traballos, informes, problemas e casos prácticos, 10%) e avaliación mediante preguntas e cuestión orais durante o curso (10%).	45
Proba obxectiva	B1 B5 B12	A proba obxectiva constará de cuestións teóricas, prácticas e/ou teórico-prácticas sobre a totalidade dos contidos da asignatura.	55

Observacións avaliación
Tendo en conta que na industria é importante o desenrolo e presentación de informes, se valorará: - Claridade.   - Non presentar faltas de ortografía.   - Rapidez na contestación dos traballos que se lle pida presentar ao alumno.   No caso de alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, a cualificación dos seminarios se substituirá pola obtida nas titorías personalizadas.   Outorgarase a cualificación de "non presentado" aos alumnos que participen en menos dun 25% das actividades académicas programadas e non se presenten á proba obxectiva.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Storch de Gracia, J. M. (). Manual de seguridad industrial en plantas químicas y petroleras. McGraw-Hill - Carl Roth, Ed (). Manual de seguridad en el laboratorio. - Storch de Gracia, J. M.; García Martín, T. (). Seguridad industrial en plantas químicas y energéticas. Fundamentos, evaluación de riesgos y diseño.. Madrid: Díaz de Santos
Bibliografía complementaria	- (). R.D. 840/2015 de 21 de septiembre. B.O.E. - (). Normativa A.D.R.. - (). R.D. 379/2001 de 6 de abril. B.O.E. - (). R.D. 130/2017 de 24 de febrero. B.O.E. - U.S. Environmental Protection Agency (). Manual para usuarios del programa ALOHA (Areal Locations Of Hazardous Atmospheres). - (). Reglamento REACH. - (). Reglamento CLP.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Lexislación Industrial/610509133

Sistemas de xestión na industria química/610509132

Química Industrial: control de procesos/610509129

Economía e empresa/610509134

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías